فیبروئیسکه ن که ره سه یه کی نوێیه بۆ ته شخیسی ئاستی نه خۆشی جگه ر

پشه کی

جەرگ گەورەترین ئۆرگانی لەشی مرۆڤە کە دەکرێت بە کارگەیەکی کیمیاوی بشوبهێنین کە ئەرکی بەرهەمهێنان، گۆڕانکاری، پاشکەوتکردن و دوورخستنەوەی مەوادی بەعۆدەیە. ئەم کارگەیە جگە لە بەرپرسیاریەتی بەرهەمهێنانی مەوادی پێویست بۆ جەستە، بۆ دوورخستنەوەی سەم و مەوادی ژەهراوی لە لەش ڕۆڵی کاریگەری هەیە. لەشیساغ و سەلامەت لە بوونی جەرگی سەلامەتدایە. لە هۆکارە گرینگەکانی نەخۆشی جەرگ، هێپاتیتی (ئاوسان یا هەوی جگەر) ڤایرۆسی «بی» و «سی» خواردنەوەی ئەلکول، قەڵەوی و وەرزش نەکردن و هەمکێشانی شەکری خوێنە. جگەری چەور یەکێک لە بەرچاوترین نەخۆشییەکانی جەرگە کە زوو لە زیاد بوونە.

جێگای جه رگ له جهستهدا

جەرگ لە لای ڕاست و سەرەوەی زگ لە پشت پەراسووەکان و لە ژێر پەردەی دیافراگمدایە.

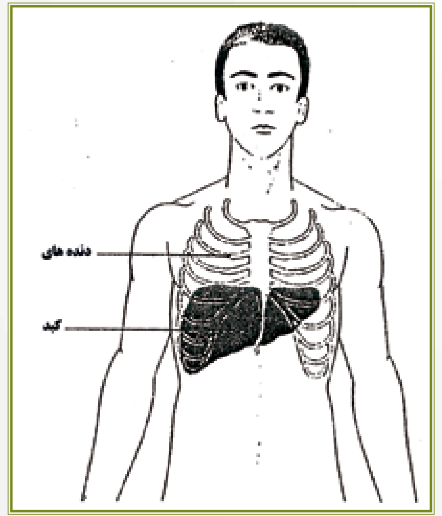

(وێنەی ژمارە ١)

کێشی جەرگ ١٥٠ گرام و بەرانبەری ٥٠ یەکی کێشی جەستەیە (وێنەی ژمارە ١). لێواری کەناری خوارەوەی جەرگ لە کاتی هەناسەهەڵکیشاندا یەک تا دوو سانتیمتر لە ژێر پەراسووکانی ڕاستەوە بەردەست دەکەوێ. زۆرکات بە موعایەنەی زگ و لەمسی جەرگ ناتوانین نەخۆشی یا سلامەتی جەرگ تەشخیس بدەین و تاقیکردنەوەی خوێنی پێویستە.

نموونەبەرداری لە جگەر

هەوەڵجار نموونەبرداری جگەر بە دەست پاۆل ئێرلیش لە ساڵی ٣٨٨١ دا ئەنجامدرا. لە شەڕی دووهەمی جیهانی لەم شێوەیە بۆتوێژینەوە و پشکنینی هیپاتیتی ڤایرۆسی لەو سەربازانە ی کە لە شەڕدا تووشی ئەم نەخۆشییە ببوون کەڵک وەرگیرا. نموونەبرداری یا بایۆپسی جگەر شێوازێکی پێشکەوتووە بۆ پشکنینی سەدەمەی جەرگ و ڕادەی سەختی نەخووشییەکە. ئەم نموونەیە لە چەند میلیمتر تا سانتیمترێک و لە تاقیگەی پاتۆلۆجی پشکنینی لە سەر دەکرێت. بۆ بایۆپسی، تاقیکردنەوەی ئینعیقادی و هیموگلوبین زەرووریە. بایۆپسی جەرگ تەهاجومییە و دەتوانێ بە دەگمەن مەترسی و زەرەریشی بۆ نەخۆش هەبێت. لە ئیستادا نموونەبەرداری تەنیا لە کاتی زۆر زەرووریدا سوودی لێوەردەگیرێ.

قۆناخەکانی نەخۆشی جگەر

لە قۆناخی هەوەڵدا تەنیا ئاوسانی جەرگە و ئەگەردەرمان نەکرێ، لە ماوەی چەند ساڵێکدا دەبێتە فیبرۆزی جەرگ و سەرئەنجام سیرۆزی (تەنبەڵی جەرگ) بە شوێندا دێ. ناسینی ئەم قۆناخە بۆ دەرمانی دروستی نەخۆشیەکە و بۆ نەخۆشەکەش بۆ تێگەیشتنی ڕادەی دژواری نەخۆشیەکە گرینگە (وینەی ژمارە ٢)

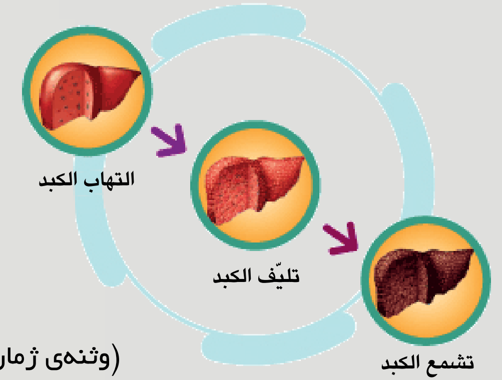

(وێنەی ژمارە ٢)

فیبروئیسکەن، میتودێکی تازە

لە ئیستادا بە کەڵک وەرگرتن لە تێکنۆلۆجی، ناردنی شەپۆلەکان بە فریکوێنسی خوارێ (ماوەڕای سهوت) لە نێو جەرگدا دەتوانرێ ڕادەی سەختی و ڕەقی جەرگ تەشخیس بدرێ. ڕەقی سەدەمەی جەرگ لەگەڵ ڕەقی فیبرۆز پێوەندی هەیە. ئەم تێکنیکە غەیری تەهاجومییە یانی زیان بە نەخۆشەکە یانی زیان بە نەخۆشەکە ناگەیێنێ. ڕێزبەندی ڕادەی فیبرۆزی جگەر لە F1 وە تا F4 دادەندرێ و ڕادەی سەختی جەرگ بە کیلوپاسکال (kpa) نیشاندەدرێ (وێنەی ژمارە ٣)

ڕادەی ڕەقی جەرگ بە کیلوپاسکال نیشاندەدرێ و نیشاندەری ڕەقی سەدەمەی جەرگە.

لەم تێکنیکە دەکرێ بۆ بە دواداچوونی دەرمانی هێپاتیتی ڤایرۆسی جگەری چەور و نەخۆشی ئۆتۆئیمۆن کەڵک وەردەگیرێ و بە دووپاتەکردنەوەی دەتوانرێ شێوازی هەڵسوکەوتی نەخۆشییەکە و ئاڵوگۆڕەکانی دەرکەوێ.

(وێنەی ژمارە ٣)

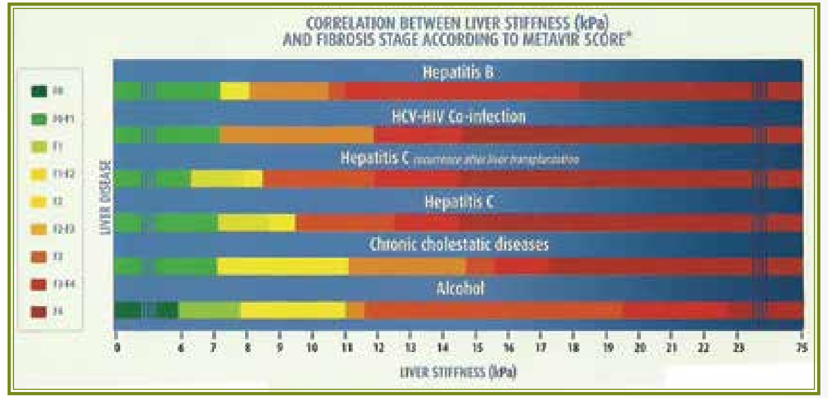

شرۆضەکردنی دەیتاکان بە نەرمامثرتکی
پشکەتوو دەکرث و بە هەصسەنگاندنی ذادەی
خثرایی حەرەکەی شەپۆلەکان و بە فرمووصی ئاماری ذادەی
سەدەمەی جگەر دەردەکەوث. ئەم کارە ئثشکی بۆ نەخۆشەکە نییە.
ذثژەی پشکنینی جگەر لە کاتی بایۆپسیدا ١/٥٠٠٠٠ یەکەی جگەر. بەلآم لە فیبروئیسکەندا یەک لە ٥٠٠ یەکەیە و ئەمە نیشاندەری دیقەتی زیاتری فیبروئیسکەن لە پشکنینی ئازارەکانی جگەرە.

پثوانەی CAP چییە؟

CAP نیشاندەری بصیندی شەپۆلەکانی سۆنۆگرافییە کاتث لە جگەر ذەد دەبن کە بە هۆی ئەوەوە، دەکرث ذادەی نشوستی چەوری لە جگەر و سەدەمەی ئەو دەرکەوث. هەر چەند لەم مثتۆدەدا ذثژەی نشوستی چەوری جگەر هەستیارترە لە سۆنۆگرافی.

شایانی باسە بە ئەنجامی ورد و دروستی قۆناخەکانی بەکارهثنانی ئامثری فیبروئیسکەن دەکرث ذۆصی ئوپثذاتۆر و دەسگا لە شرۆضەکردنی نەتیجەکاندا بەرچاو نەگیرث.

بە کورتی دەبث بصثین کە تەفسیری وردی نەتیجەکان بە لە نەزەرگرتنی بارودۆخی نەخۆشەکە، بوون یا نەبوونی نەخۆشی ئەندامەکانی غەیری جگەر وەکوو نەخۆشی دص لەبەر چاو دەگیرث. لە لای پزیشکی پسپۆذی نەخۆشییەکانی جگەر (هثپاتۆلۆژیست)

لە سصامەتي جەرگي خۆتان دصنيا بن

ئاخر تێكنۆلۆجيمان .... لەبەردەستدايە

فیبرۆئیسکەن
Fibro Scan

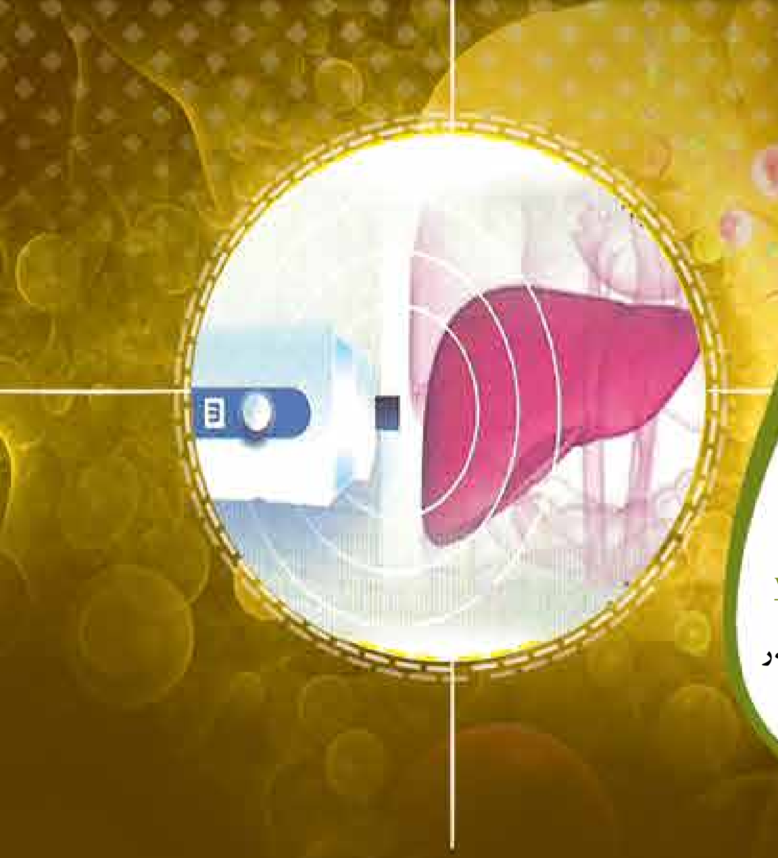

MELDcenter

www.meldcenter.com

دوکتور سەید موئەیەد عەلەویان
پڕۆفیسور و فەوقی تەخەسوسی نەخۆشییەکانی جگەر
سەرۆک و دامەزرثنەری بنکەکانی نەخۆشی جگەر